

Sundbyberg 2017-11-27

Dnr.nr: Fi2017/03767/OU

Mottagare:

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Vår referens

Mia Ahlgren

Remissvar Vissa förslag till ändringar i lagen om offentlig upphandling med anledning av välfärdsutredningens förslag

Funktionsrätt Sverige

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 41 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar cirka 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt - rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla.

Sammanfattning

Regeringen föreslår att vissa upphandlingar av välfärdstjänster inte ska omfattas av lagen om offentlig upphandling. Funktionsrätt Sverige anser att regelverket ska säkerställa krav på tillgänglighet, kvalitet, rättigheter och säkerhet oavsett vem som utför en tjänst.

Funktionsrätt till välfärd – rätt till social trygghet

Sveriges regering och riksdag har liksom EU åtagit sig att ändra lagstiftning och vidta andra åtgärder för att fullgöra konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

För upphandling av välfärdstjänster är fler artiklar i konventionen relevanta till exempel artikel 19 om rätten att leva självständigt och artikel 28 som rör tillfredsställande levnadsstandard och social trygghet. Dessutom finns koppling till mål 1 om fattigdom, mål 10 minskad ojämlikhet och mål 12.7 hållbar upphandling i Agenda 2030. Sverige har kritiserats av FN 2014 när det gäller brister i att systematiskt ställa krav på tillgänglighet i alla avtal för offentlig upphandling.

Konventionens allmänna principer omfattar bland annat tillgänglighet, respekten för inneboende värde, individuellt självbestämmande, frihet att göra egna val samt enskilda personers oberoende. Alla nya produkter och tjänster ska vara universellt utformade. Principerna och rättighetsperspektivet ligger till grund för regeringens proposition för funktionshinderpolitiken 2016/17:188.

Krav på tillgänglighet och kvalitet i offentlig upphandling

Krav på tillgänglighet ska ställas i upphandling av allt som ska användas av människor såväl allmänhet som anställda i myndigheter (upphandlingsdirektivets artikel 42). Regeringens upphandlingsstrategi saknar tydlighet om tillgänglighetskrav. Upphandlingsmyndigheten har inte tagit fram en generell vägledning för tillgänglighet. I de vägledningar som tagits fram som rör välfärdstjänster uttrycks tillgänglighet vagt och som en möjlighet, inte så tydligt som i upphandlingsdirektivet. Inte ens i den senast framtagna vägledningen står det att krav ska ställas utan att det kan göras. Se [Kravspecifikation för upphandling av hemtjänst](#) (2014) [Lagen om valfrihet Vägledning för utförare](#) (2014) [Kravspecifikation för upphandling av verksamhet för personer med funktionsnedsättning](#) (2016)

Funktionsrätt Sverige anser att krav på tillgänglighet i enlighet med universell utformning eller Design för alla ska säkerställas i alla regelverk. Det ska gälla upphandling av välfärdstjänster, och även exempelvis Lagen om valfrihet LOV 4 kap § 2.

Kvalitetsstandarder framtagna med funktionsrättsorganisationer

Relationen mellan den som utför en välfärdstjänst och den som använder den behöver kvalitetssäkras för att främja jämlikhet och likvärdig tillgång över landet. Socialdepartementet har finansierat deltagande för ideella organisationer i vissa tjänstestandarder inom välfärdsområdet. En svensk standard för kvalitet i äldreboende och hemtjänst är klar och tas vidare till EU. Liknande standarder för HVB-hem och boenden inom LSS tas fram.

Funktionsrätt Sverige anser att kvalitetsstandarder som är framtagna tillsammans med representanter för de som ska använda tjänsterna ska användas i upphandling. Det är ett konkret sätt att applicera statens åtagande om att aktivt involvera organisationer för personer med funktionsnedsättning i beslut (artikel 4.3 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning).

Med vänlig hälsning

Lars Ohly
Ordförande